

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ศุภราชภูธรส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ศุภราชภูธรส่งเสริม” จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 144 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งประกอบด้วย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ จำนวน 53 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามอยู่ระหว่าง .38 - .89 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ศุภราชภูธรส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที (t -test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ศุภราชภูธรส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริต รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่รู้ มีจิตสาธารณะ มีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน และอยู่อย่างพอเพียง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านแคน “ศุภราชภูธรส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษาปรากฏผล ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ชื่อสัตย์สุจริต ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงานและมีจิตสาธารณะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีประเด็นสำคัญจะมาอภิปรายดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีเป้าประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ความเป็นไทย และความเป็นสากล มีศักยภาพในการศึกษาค้นคว้า และประกอบอาชีพ นักเรียนมีสุขภาพกายใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เช่น การสวดมนต์ไหว้พระประจำวันสวดสัปดาห์ โครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมธนาคารความดี และการจัดการเรียนการสอนก็มีการสอดแทรกปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความตระหนัก เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมและประเทศชาติต้องการ (โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม”, 2556) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผล ดังนี้

1.1 รักษา ศาสน์ กษัตริย์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 รักษา ศาสน์ กษัตริย์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารสถานศึกษา ได้ปลูกฝังให้มีความรักชาติ นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในวันพ่อหรือวันแม่ เพื่อเป็นการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ร่วมกับชุมชนและภูมิใจในความเป็นไทย ให้แก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับว่าที่ร้อยตรีหญิงน้อยนุช ประสมคำ (2546) ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของเยาวชนดีเด่นอาสาสมัครในงานพัฒนาสังคม มีบทบาทสำคัญใน 6 ด้าน คือ 1) บทบาทต่อตนเอง โดยเยาวชนมีบทบาทในการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสังคม 2) บทบาทต่อผู้อื่น เป็นบทบาทที่เยาวชนมีต่อผู้ใกล้ชิดและบุคคลทั่วไป ประกอบด้วยบิดามารดา ครูอาจารย์ ญาติพี่น้อง เพื่อน และบุคคลทั่วไป 3) บทบาทต่อสังคม เยาวชนมีบทบาทในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมประกอบด้วย การสงเคราะห์ การแก้ปัญหา และการพัฒนาสังคม โดยการนำเอาความรู้ความสามารถ และเทคโนโลยีที่นำสมัยมาใช้ 4) บทบาทต่อสถาบันชาติ เป็นบทบาทที่เยาวชนช่วยส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ การสืบทอดวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมและการกีฬา 5) บทบาทต่อสถาบันศาสนา ซึ่งเยาวชนมีบทบาทในการรักษาและส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และ 6) บทบาทต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นบทบาทที่เยาวชนแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์สำหรับปัจจัยที่ทำให้เยาวชนทำงานอาสาสมัครในการศึกษาค้นคว้า มีปัจจัยหลัก 4 ประการ คือ ครอบครัว การศึกษา แรงจูงใจ และบทบาทหน้าที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

1.2 ชื่อสัตย์สุจริต การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ชื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการปลูกฝังนักเรียนให้พูดความจริง ไม่โกหก หลอกลวงผู้อื่น การอบรมนักเรียนไม่ให้นำผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเอง และการปลูกฝังนักเรียนไม่ให้ทุจริตในการสอบ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ปกครองได้ประพฤติตนเป็นแบบอย่างในด้านความซื่อสัตย์ให้เด็กเกิดความตระหนักเห็นความสำคัญของการประพฤติตนอย่างเหมาะสม ตรงไปตรงมาตามความจริงทั้งกาย วาจา ใจ โดยมีเจตนาบริสุทธิ์ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับพัชรินทร์ สวานใต้ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการอบรมไม่ให้ละโมภของของผู้อื่น และในเรื่องการอบรมให้พูดแต่ความจริง ไม่พูดโกหก สอนให้รู้จักยอมรับความจริง

1.3 มีวินัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 วินัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการอบรมนักเรียนไม่ให้หนีเรียน โดยเฉพาะการปลูกฝังนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎจราจรขณะขับขี่ยานพาหนะ และในเรื่องการปลูกฝังนักเรียนให้เป็นคนตรงต่อเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประสานความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน โดยมีการประชุมชี้แจงกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างชัดเจน อีกทั้งการได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการดูแลเอาใจใส่ด้านความมีวินัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับสุสรรรค์ ไชโยรักษ์ (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของครูและผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน: พหุกรณีศึกษา ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน ประกอบด้วย 9 บทบาท คือ 1) ผู้ส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย 2) ผู้สร้างบรรยากาศ 3) ผู้สร้างความรักความผูกพัน 4) ผู้เป็นแบบอย่างที่ดี 5) ผู้สร้างระเบียบวินัย 6) ผู้สอนวิธีคิด 7) ผู้สร้างความไว้วางใจ 8) ผู้สร้างกำลังใจ และ 9) ผู้ยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบทบาทผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนส่งเสริมจริยธรรมและโรงเรียนปกติมีบทบาทเหมือนกัน คือ การสร้างความรักความผูกพัน การเป็นแบบอย่างที่ดี และการสร้างระเบียบวินัย

1.4 ใฝ่เรียนรู้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ใฝ่เรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องอบรมนักเรียนให้กระตือรือร้น ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน ในเรื่องปลูกฝังให้นักเรียน มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของตนเอง และ ในเรื่องปลูกฝังนักเรียนให้อ่านหนังสือเพื่อเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับพระวินัยชเรณิม กิตติคุณ โธ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านใฝ่เรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการปลูกฝังให้นักเรียนตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้ต่าง ๆ รองลงมา คือ การสอนให้นักเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ สรุปลองค์ความรู้และความสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และการสอนให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน

1.5 อยู่อย่างพอเพียง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 อยู่อย่างพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการปลูกฝังนักเรียนให้ใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี ในเรื่องให้ความช่วยเหลือ

ผู้สื่อข่าวแบ่งปันสิ่งของให้กับคนด้อยกว่า และในเรื่องปลูกฝังนักเรียนให้ประหยัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การปลูกฝังจากผู้ปกครอง และครูผู้สอน ในเรื่องของการใช้สิ่งของอย่างประหยัดและใช้ของ อย่างคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉันทา อุคมสิน (2537) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตประถมศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามความคิดเห็น ของอาจารย์และผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูอาจารย์และผู้ปกครอง รวมจำนวน 299 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริง อยู่ในระดับที่ดีทั้ง 6 ด้าน ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีมากทั้ง 6 ด้าน และแนวทาง ในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน อาจารย์มีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือในการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน โดยเน้นการ ประหยัด ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย ควรให้ความรักความอบอุ่น และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้าน พฤติกรรมตามที่ตนประสงค์ ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนควรปรับปรุงด้านวิชาการ เพิ่มสื่อการเรียนการสอน ปรับปรุงห้องสมุด ส่งเสริมในด้านวัฒนธรรม ประเพณี

1.6 มุ่งมั่นในการทำงาน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มุ่งมั่นในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ในเรื่องการปลูกฝังนักเรียนให้เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในเรื่องการปลูกฝัง นักเรียนทำงานโดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ตรงต่อเวลา และในเรื่องการปลูกฝังให้นักเรียนยอมรับ ผลที่เกิดจากการกระทำของตน และปรับปรุงงานในหน้าที่ให้สมบูรณ์ขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้ปกครองได้ให้ความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นพิเศษในส่วนของงานที่ได้รับ มอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ สวนใต้ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านความขยัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ในเรื่องการติดตามดูแลให้ทำการบ้านและงานอย่างสม่ำเสมอ ในเรื่องการฝึกให้นักเรียนรู้จัก รับผิดชอบหน้าที่ งานที่ได้รับมอบหมาย และการฝึกให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

1.7 รักความเป็นไทย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 รักความเป็นไทยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะ ในเรื่องการอบรมให้นักเรียนแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย มีกิริยามารยาทอย่างไทย ในเรื่องการปลูกฝัง นักเรียนให้ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และในเรื่องการอบรมนักเรียนให้อ่อนน้อมถ่อมตน และ

เคารพผู้ใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองได้อบรมนักเรียนให้เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทย ให้ถูกต้อง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และเคารพผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ดั่งงามของคนไทย ประภัสสร เพือกคเชนทร์ (2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับ ประถมศึกษาตามความคิดเห็นของชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ชุมชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ชุมชนมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้านคุณธรรมจริยธรรม ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขมีความต้องการอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านสุขภาพ และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ และอันดับที่ 3 ได้แก่ ด้านเห็นคุณค่าอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิใจในความเป็นไทย

1.8 มีจิตสาธารณะ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีจิตสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่อง การอบรมนักเรียนให้ช่วยงานที่โรงเรียนอย่างเต็มใจ ในเรื่องการปลูกฝังนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม และในเรื่องการปลูกฝังนักเรียนให้เสียสละ ประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองได้มีการปลูกฝังนักเรียน ให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในเรื่องของการช่วยเหลืองานที่โรงเรียน ที่บ้าน และ เป็นผู้เสียสละ แสดงให้เห็นถึงความมีจิตอยากช่วยผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับสุนทรียะ จงวงศ์สุข (2548) ได้ศึกษาการใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นงานวิจัยที่นำกระบวนการสิ่งแวดล้อม มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเสริมลักษณะนิสัยการเป็นผู้มีจิตสาธารณะให้กับผู้เรียน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนจาก การศึกษาปัญหาขยะ แบบการเขียนบันทึกส่วนตัวของนักเรียนรายบุคคล การบันทึกวิดิทัศน์ การเรียนรู้ระหว่างเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลแล้วพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาสามารถเสริมสร้างลักษณะนิสัยการเป็นผู้มี จิตสาธารณะของผู้เรียนได้ คือ มีความช่างสังเกต ไม่เห็นแก่ตัว และรักษาประโยชน์ส่วนรวม นักเรียนมีทักษะการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางสิ่งแวดล้อมมีทักษะด้านนโยบาย ทักษะการ ตัดสินใจ ทักษะการสร้างความร่วมมือต่อรอง ประนีประนอม และทักษะการจัดความขัดแย้ง

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา ป्राกฏผล ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันต่างมีมุมมองในการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนในมุมมองกว้าง ๆ ที่เน้นการปฏิบัติเฉพาะทางกาย ในขณะที่เพศหญิงจะมีมุมมองในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนได้แคบกว่าและละเอียดกว่า ซึ่งจะมองไม่เฉพาะเพียงแต่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเท่านั้น หากแต่จะต้องพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนทางด้านจิตใจด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาแบบยั่งยืนตลอดไป ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่าผู้ปกครองมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ใน 5 ด้าน ทั้งนี้เพราะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวทำให้นักเรียนสามารถดำรงตนในสังคมอยู่ได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับปริญญา อินทรการุณเวช (2545, หน้า 12) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่า นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีคุณสมบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่และการมีวินัยในการทำงาน นอกจากนี้ต้องมีความขยันขันแข็งและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน รวมถึงจะต้องมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ซึ่งในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูล ข่าวสาร ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นนักเรียนควรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีที่มีทันสมัยอย่างไรก็ตาม จากการศึกษาผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด คือ ความมีคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์มีความประพฤติที่เรียบร้อย (ประชาคม จันทรชิต, 2543, บทคัดย่อ) ขณะที่บางงานวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สังคมต้องการมากที่สุด คือ มีลักษณะด้านบุคลิกภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับมาลี บุญยะมา (2548, บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่พึงมีมากที่สุด คือ ด้านนิสัยที่ดี มีความรับผิดชอบ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน และบุคลิกภาพที่ดี มีความสุภาพเรียบร้อย นอกจากนี้จากการศึกษาเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 42 (จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดอุทัยธานี) เมื่อจำแนกตามเพศ ผลการศึกษาพบว่า เป็นความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรวดี โพธิ์ศรี (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 เมื่อจำแนกตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 33 ที่มีเพศต่างกันมีความเห็นแตกต่างกันต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนเช่นกัน

2.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง มีประสบการณ์ที่ดีทางด้านการศึกษาก็จะให้ข้อคิดและการนำนักเรียนได้อย่างดี

ในการพิจารณาใคร่ครวญ ไตร่ตรองอย่างรอบคอบและหาแนวทางในการแก้ปัญหาได้ถูกวิธี ในทางตรงกันข้ามผู้ปกครองที่มีการศึกษาไม่สูง มีความรู้ไม่ดี และขาดความเอาใจใส่ดูแลในเรื่องต่าง ๆ ก็จะทำให้คำแนะนำอบรมสั่งสอนนักเรียนตามสภาพแวดล้อม หรือสิ่งที่พบเห็น ได้ยินได้ฟัง ขาดการไตร่ตรองที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีความรู้ ขาดประสบการณ์ อาจมีผลทำให้การอบรมสั่งสอนแนะนำนักเรียนได้ที่มีเท่าที่ควร (วิจิตร นิมนวล, 2546, หน้า 85) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า ผู้ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ เป็นด้านที่ผู้ปกครองมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ใน 4 ด้าน ทั้งนี้พ่อ แม่ หรือหัวหน้าครอบครัวต้องทำตนเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับนิเวศน์ วงศ์สุวรรณ (2550, หน้า 120) กล่าวว่า พ่อ แม่ หรือหัวหน้าครอบครัวต้องทำตนเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรมไม่เลือกปฏิบัติ อบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้เป็นคนดีและบำเพ็ญประโยชน์ให้กับสังคมปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมจริยธรรมของศาสนา สอดคล้องกับกรรมธิการ ภิรมย์รัตน์ (2548, หน้า 33) ได้กล่าวไว้ว่า ญาติผู้ใหญ่และสมาชิกอื่น ๆ ในครอบครัว เป็นผู้มีอิทธิพลต่อการปลูกฝังและหล่อหลอมจริยธรรมให้แก่เด็กในครอบครัว เด็กจะเรียนรู้เจตคติเชิงจริยธรรมจากผู้ใหญ่ด้วยการสังเกต และเลียนแบบมากกว่าที่จะได้รับการฟังคำสั่งของผู้ใหญ่โดยตรง จะเห็นได้ว่าถ้าผู้ปกครองประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่ดีดำเนินชีวิตอย่างไม่ประมาท ใช้จ่ายอย่างประหยัด ใช้ทรัพยากรคุ้มค่าและให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นผู้ที่มีน้ำใจ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ นักเรียนได้รับการหล่อหลอมจากผู้ปกครอง จะส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองบอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ของพัชรินทร์ สวนใต้ (2552, บทคัดย่อ) เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

ผลการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนบ้านแคน “คุรุราษฎร์ส่งเสริม” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ทางโรงเรียนควรให้ความสำคัญในเรื่องของการทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา เพราะศาสนาพุทธนั้นเป็นศาสนาประจำชาติของประเทศไทย นักเรียนควรจะได้ทราบถึงการทำบุญเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

2. ข้อสตัยสุจริต ทางโรงเรียนควรอบรมในเรื่องของการไม่ลักขโมยให้เกิดขึ้นในตัว of นักเรียนอย่างยิ่ง เพราะหากนักเรียนมีนิสัยลักขโมย ย่อมทำความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น
3. มีวินัย ทางโรงเรียนควรอบรมนักเรียนไม่ให้พูดคุยเสียงดังตอนรับประทานอาหาร เพราะการพูดไม่คุยเสียงดังตอนรับประทานอาหารนั้นเป็นการสร้างวินัยพื้นฐานให้กับนักเรียน
4. ใฝ่เรียนรู้ ทางโรงเรียนควรส่งเสริมและสร้างนิสัยให้กับนักเรียนในเรื่องของการจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ เพราะการจดบันทึกจะช่วยให้การจดจำ บันทึก เรื่องราวที่สำคัญ เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน ป้องกันการลืม และประหยัดเวลา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีการจดบันทึกสรุปลความรุ้และประสบการณ์
5. อยู่อย่างพอเพียง ทางโรงเรียนควรส่งเสริมและสร้างนิสัยในการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายให้กับนักเรียนเพราะการบันทึกทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย เป็นพื้นฐานของการประหยัดอดออม และทำให้นักเรียนทราบถึงการ ใช้เงินซื้อสิ่งของใดบ้าง เป็นสิ่งของที่จำเป็นหรือฟุ่มเฟือย
6. มุ่งมั่นในการทำงาน ทางโรงเรียนควรมีการส่งเสริมและสร้างนิสัยของ การอดทน ทู่เม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ให้กับนักเรียนเพื่อให้ทำงานได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
7. รักความเป็นไทย ทางโรงเรียนควรส่งเสริมเพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักในความเป็นไทย ใช้ของไทย กินของไทย
8. มีจิตสาธารณะ ทางโรงเรียนควรสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียนให้ช่วยแก้ปัญหาและสร้างความสุขให้กับผู้อื่นพร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการช่วยเหลือเพื่อนเมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ โดยไม่หวังผลตอบแทน

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาในการหาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียงให้สูงขึ้น
2. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์จำแนกตามอาชีพ และจำแนกตามรายได้
3. ควรศึกษาเพิ่มเติมพฤติกรรมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่อยู่ในความปกครองที่มีความประพฤติไม่เรียบร้อย
4. ควรมีการศึกษา การกำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกๆระยะ เพื่อพิจารณาถึงความก้าวหน้าของการดำเนินการได้อย่างชัดเจน และนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางสำหรับสนับสนุนการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์